

Υπόθεση C-584/23

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

21 Σεπτεμβρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Juzgado de lo Social n.º 3 de Barcelona (Ισπανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

18 Σεπτεμβρίου 2023

Προσφεύγοντες:

Asepeyo Mutua Colaboradora de la Seguridad Social n.º 151

KT

Καθών:

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)

Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS)

Alcampo S. A., διάδοχος της Supermercados Sabeco, S. A.

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Κοινωνική ασφάλιση – Εργατικό ατύχημα – Σύνταξη λόγω μόνιμης ολικής ανικανότητας προς εργασία εξαιτίας εργατικού ατυχήματος – Υπολογισμός σύνταξης – Βάση υπολογισμού της σύνταξης σε περίπτωση μείωσης του ωραρίου εργασίας λόγω φροντίδας ανηλίκου – Αρχή της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως – Έμμεση διάκριση λόγω φύλου

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως περί ερμηνείας – Άρθρο 267 ΣΛΕΕ – Συμβατότητα εθνικών διατάξεων περί κοινωνικής ασφαλίσεως με το πρωτογενές

δίκαιο της Ένωσης και με τις οδηγίες 79/7/EOK και 2006/54/EK – Έμμεση διάκριση λόγω φύλου

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Αντίκειται στην ευρωπαϊκή νομοθεσία και συγκεκριμένα στο άρθρο 4 της οδηγίας 79/7/EOK του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως καθώς και στο άρθρο 5 της οδηγίας 2006/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[,] της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχειρίσης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (αναδιατύπωση), ο ισπανικός κανόνας δικαίου σχετικά με τον καθορισμό της βάσης υπολογισμού των παροχών λόγω μόνιμης ανικανότητας προς εργασία εξαιτίας εργατικού ατυχήματος, ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 60 του Decreto de 22 de junio de 1956 (διατάγματος της 22ας Ιουνίου 1956), υπό την έννοια ότι εισάγει έμμεση διάκριση λόγω φύλου, με δεδομένο ότι η μείωση του ωραρίου εργασίας λόγω φροντίδας ανηλίκου αφορά κατά κύριο λόγο γυναίκες και, επομένως, η παροχή που χορηγείται είναι σαφώς μικρότερη;
- 2) Λαμβανομένου υπόψη ότι ο ισπανικός κανόνας δικαίου που θεσπίζει τον τρόπο υπολογισμού των παροχών λόγω μόνιμης ανικανότητας προς εργασία εξαιτίας εργατικού ατυχήματος –άρθρο 60, παράγραφος 2, του Decreto de 22 de junio de 1956 (διατάγματος της 22ας Ιουνίου 1956)– έχει ως βάση τον πραγματικά καταβαλλόμενο μισθό κατά τον χρόνο του ατυχήματος και ότι το δημόσιο καθεστώς κοινωνικής ασφαλίσεως στην Ισπανία προβλέπει, ως οικογενειακό επίδομα ανταποδοτικού χαρακτήρα –άρθρο 237, παράγραφος 3, του Ley General de la Seguridad Social (γενικού νόμου κοινωνικής ασφαλίσεως)–, τον υπολογισμό των παροχών αυτών, κατά τα δύο πρώτα έτη εργασίας με μειωμένο ωράριο λόγω φροντίδας ανηλίκου, σύμφωνα με το άρθρο 37, παράγραφος 6, του Estatuto de los Trabajadores (εργατικού κώδικα), με προσαύξηση έως 100 %, και ότι επιπλέον, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, το 90 % των προσώπων που αιτούνται τη μείωση του ωραρίου εργασίας είναι γυναίκες, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι ανωτέρω ισπανικοί κανόνες δικαίου αντίκεινται στο άρθρο 8 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα άρθρα 21 και 23 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο άρθρο 4 της οδηγίας 79/7/EOK και στο άρθρο 5 της οδηγίας 2006/54/EK, καθώς και ότι εισάγουν έμμεση διάκριση λόγω φύλου;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 8

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρα 21 και 23

Οδηγία 79/7/EOK του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως, άρθρα 1, 3 και 4

Οδηγία 2006/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχειρίσης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, άρθρα 1, 2, 5, 7 και 9

Απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, Gómez-Limón Sánchez-Camacho (C-537/07, EU:C:2009:462, σκέψεις 58 έως 62)

Απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2019, Ortiz Mesonero (C-366/18, EU:C:2019:757)

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Decreto de 22 de junio de 1956 por el que se aprueba el texto refundido de la legislación de accidentes del trabajo y Reglamento para su aplicación (διάταγμα της 22ας Ιουνίου 1956, περί εγκρίσεως του κωδικοποιημένου κειμένου του νόμου για τα εργατικά ατυχήματα και σχετικός εκτελεστικός κανονισμός): άρθρο 60 του κεφαλαίου υπό τον τίτλο «Aplicación del Reglamento de seguro de accidentes del Trabajo» (εφαρμογή του κανονισμού για την ασφάλιση κατά των εργατικών ατυχημάτων)

Texto refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores (κωδικοποιημένο κείμενο του νόμου για τον εργατικό κώδικα) που εγκρίθηκε με το Real Decreto Legislativo 2/1995 (βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 2/1995), της 23ης Οκτωβρίου 2015: άρθρο 37, παράγραφος 6

Texto refundido de la Ley General de la Seguridad Social (κωδικοποιημένο κείμενο του γενικού νόμου περί κοινωνικής ασφαλίσεως) που εγκρίθηκε με το Real Decreto Legislativo 8/2015 (βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 8/2015), της 30ής Οκτωβρίου 2015: άρθρο 237, παράγραφοι 1 και 3 [(όπως ίσχυε πριν από την τροποποίηση της παραγράφου 3 από την Real Decreto-ley 2/2023 (πράξη νομοθετικού περιεχομένου 2/2023)]]

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Η KT (στο εξής: εργαζομένη) παρείχε υπηρεσίες ως ταμίας στην επιχείρηση Supermercados Sabeco (στο εξής: επιχείρηση). Από τις 2 Ιανουαρίου 2008, εργαζόταν υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης, στο 50 % του κανονικού

ωραρίου εργασίας, λόγω φροντίδας του ανήλικου τέκνου της, ηλικίας 12 ετών, δυνάμει του άρθρου 37, παράγραφος 6, του texto refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores (κωδικοποιημένου κειμένου του νόμου για τον εργατικό κώδικα). Το συγκεκριμένο καθεστώς μερικής απασχόλησης λόγω φροντίδας ανηλίκου θα ολοκληρωνόταν στις 6 Οκτωβρίου 2019.

- ~~2 Στις 13 Απριλίου 2019, η εργαζομένη υπέστη εργατικό ατύχημα και συγκεκριμένα πτώση εντός του χώρου εργασίας για το οποίο αρχικώς δεν χρειάστηκε να της χορηγηθεί αναρρωτική άδεια, αλλά το οποίο οδήγησε σε προσωρινή ανικανότητά της προς εργασία από τις 29 Οκτωβρίου 2019. Λόγω διαφόρων επιπλοκών που είχαν ως αποτέλεσμα την υποβολή της σε χειρουργική επέμβαση, το Instituto Nacional de la Seguridad Social (Εθνικό Ίδρυμα Κοινωνικής Ασφαλίσεως, στο εξής: INSS) εξέδωσε, στις 2 Αυγούστου 2021, απόφαση με την οποία έκρινε ότι η εργαζομένη τελούσε σε καθεστώς ολικής μόνιμης ανικανότητας προς άσκηση του συνήθους επαγγέλματός της, της αναγνώρισε δικαίωμα σύνταξης σε ποσοστό 75 % της βάσης υπολογισμού, η οποία, δυνάμει του άρθρου 60, σημείο 2, του Decreto de 22 de junio de 1956 Decreto (διατάγματος της 22ας Ιουνίου 1956) καθορίζεται σύμφωνα με τον μισθό που καταβάλλεται πράγματι στο πρόσωπο που υπέστη το ατύχημα κατά τον χρόνο του ατυχήματος, και όρισε το ποσό στα 8 341,44 ευρώ ετησίως. Οι ενστάσεις που ασκήθηκαν τόσο από το ταμείο αλληλοβοηθείας Asepeyo Mutua Colaboradora de la Seguridad Social n.º 151 (στο εξής: ταμείο αλληλοβοηθείας) όσο και από την ίδια την εργαζομένη κατά της προαναφερθείσας απόφασης απορρίφθηκαν στις 10 Φεβρουαρίου 2022.~~
- ~~3 Στο πλαίσιο της υπό κρίση διαφοράς ασκήθηκαν δύο προσφυγές, οι οποίες ενώθηκαν από το αιτούν δικαστήριο προκειμένου να συνεκδικασθούν, η μεν πρώτη από το ταμείο αλληλοβοηθείας διά της οποίας προσβάλλεται η ως άνω απόφαση του INSS για τον λόγο ότι οι βλάβες που υπέστη η εργαζομένη είναι μεν μόνιμες, ωστόσο δεν δύνανται να της προκαλέσουν αναπηρία και συνακόλουθα δεν στοιχειοθετούν κατάσταση μόνιμης ανικανότητας προς εργασία, και, η δεύτερη, από την εργαζομένη, της οποίας η σχέση εργασίας με την επιχείρηση λύθηκε με την από 14 Ιουνίου 2019 απόλυτη. Η προσφυγή που ασκήθηκε από το ταμείο αλληλοβοηθείας δεν αποτελεί αντικείμενο της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως.~~

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- ~~4 Η εργαζομένη ζητεί με την προσφυγή της να καθορισθεί η βάση υπολογισμού της σύνταξης λόγω ολικής και μόνιμης ανικανότητας προς άσκηση του συνήθους επαγγέλματός της εξαιτίας εργατικού ατυχήματος χωρίς να ληφθεί υπόψη ότι το ωράριο εργασίας της ήταν μειωμένο κατά 50 % λόγω φροντίδας του τέκνου της, ήτοι ο μισθός της να υπολογιστεί στο 100 %, και, ως εκ τούτου, η βάση υπολογισμού της σύνταξης να είναι 1 353 ευρώ μηνιαίως, δηλαδή 16 236 ευρώ ετησίως (αντί του ποσού των 8 341,44 ευρώ ετησίως που είχε καθορίσει το INSS με την από 2 Αυγούστου 2021 απόφασή του). Η ίδια υποστηρίζει ότι, εάν ληφθεί~~

υπόψη ο μειωμένος μισθός βάσει του πραγματικού ωραρίου εργασίας της, εισάγεται έμμεση διάκριση λόγω φύλου, και τούτο διότι το 90 % των εργαζομένων που αιτούνται τη μείωση του ωραρίου εργασίας λόγω φροντίδας ανηλίκου είναι γυναίκες. Διατείνεται ότι μια εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη –η οποία θεσπίζει τον τρόπο καθορισμού της βάσης υπολογισμού– ζημιώνει τις γυναίκες και τις θέτει σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση έναντι των ανδρών και, ως εκ τούτου, αντίκειται στην οδηγία 79/7.

- 5 Το INSS υπερασπίζεται την από 2 Αυγούστου 2021 απόφασή του και υποστηρίζει ότι η βάση υπολογισμού της σύνταξης της εργαζομένης καθορίστηκε σύμφωνα με τα στοιχεία της βεβαίωσης αποδοχών που εκδόθηκε από την εταιρία και επικυρώθηκε από το ταμείο αλληλοβοήθειας.
- 6 Κατά το INSS, εάν το ατύχημα είχε συμβεί εντός των δύο πρώτων ετών εφαρμογής του καθεστώτος μερικής απασχόλησης –διάστημα που επεκτάθηκε στα τρία έτη κατόπιν της τροποποίησης του άρθρου 237, παράγραφος 3, του texto refundido de la Ley General de la Seguridad Social (κωδικοποιημένου κειμένου του γενικού νόμου περί κοινωνικής ασφαλίσεως) από την Real Decreto-ley 2/2023 (πράξη νομοθετικού περιεχομένου 2/2023)–, η βάση εισφορών που θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό της βάσης υπολογισμού της σύνταξης θα αντιστοιχούσε στο 100 % του ποσού που θα λάμβανε η εργαζομένη ως εάν εργαζόταν χωρίς την προαναφερθείσα μείωση του ωραρίου εργασίας, ωστόσο, επειδή από την έναρξη εφαρμογής του καθεστώτος μερικής απασχόλησης παρήλθε διάστημα μεγαλύτερο των δύο ετών, η βάση εισφορών που έπρεπε να ληφθεί υπόψη είναι αυτή που αντιστοιχούσε στο πραγματικό ωράριο εργασίας της, δηλαδή το μειωμένο. Κατά συνέπεια, υποστηρίζει ότι είναι απολύτως τεκμηριωμένη η απόφασή του περί καθορισμού των παροχών του δημόσιου συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως βάσει των πραγματικών αποδοχών της, ως εργαζομένης δηλαδή με μερική απασχόληση, χωρίς ωστόσο η μείωση του ωραρίου εργασίας λόγω φροντίδας ανηλίκου να αιτιολογεί επιλογή διαφορετική από αυτήν που απορρέει από τις σκέψεις 58 και 59 της αποφάσεως του Δικαστηρίου, της 16ης Ιουλίου 2019, Gómez-Limón Sánchez-Camacho (C-537/07, EU:C:2009:462). Επομένως, φρονεί ότι στην υπό κρίση υπόθεση δεν τυγχάνει εφαρμογής το δίκαιο της Ένωσης, ούτε το πρωτογενές (άρθρο 8 ΣΛΕΕ και άρθρα 21 και 23 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) ούτε το παράγωγο (οδηγία 79/7, οδηγία 2010/18 ή η νυν ισχύουσα οδηγία 2019/158).
- 7 Το ταμείο αλληλοβοήθειας, καθού επίσης στη διαφορά με προσφεύγουσα την εργαζομένη, ισχυρίζεται, προς αντίκρους της προσφυγής, ότι η βάση υπολογισμού καθορίστηκε βάσει του μισθού που λάμβανε πράγματι η εργαζομένη σύμφωνα με τη βεβαίωση αποδοχών που εξέδωσε η επιχείρηση. Υποστηρίζει ότι το διαφορετικό καθεστώς δεν βασίζεται σε καμία προϋπόθεση ή περίσταση που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως διάκριση ή δυσμενής μεταχείριση των γυναικών εργαζομένων.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

- 8 Κατά το αιτούν δικαστήριο, ο ισπανικός κανόνας δικαίου [άρθρο 60, παράγραφος 2, του Decreto de 22 de junio de 1956 (διατάγματος της 22ας Ιουνίου 1956)] προβλέπει ότι η βάση υπολογισμού των παροχών λόγω μόνιμης ανικανότητας προς εργασία εξαιτίας εργατικού ατυχήματος καθορίζεται σύμφωνα με τον μισθό που καταβαλλόταν στον εργαζόμενο κατά τον χρόνο του ατυχήματος, και τούτο διότι λαμβάνεται υπόψη η βάση εισφορών του πραγματικού χρόνου εργασίας. Τούτο σημαίνει ότι, εάν έχει γίνει χρήση του δικαιώματος μείωσης του χρόνου εργασίας λόγω φροντίδας ανηλίκου, ο μισθός που λαμβάνεται υπόψη είναι ανάλογος της μείωσης αυτής, ο οποίος, στην περίπτωση της εργαζομένης, είναι μειωμένος κατά 50 %, με αντίστοιχη επίπτωση στη βάση υπολογισμού.
- 9 Το αιτούν δικαστήριο κάνει μνεία της απόφασης του Δικαστηρίου της 16ης Ιουλίου 2019, Gómez-Limón Sánchez-Camacho (C-537/07, EU:C:2009:462), αφενός, για να τονίσει –υπογραμμίζοντας ιδίως τις σκέψεις 60 έως 62 της προαναφερθείσας απόφασης– ότι η οδηγία 79/7 σε καμία περίπτωση δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να χορηγούν ειδικές παροχές κοινωνικής ασφαλίσεως σε άτομα που έχουν αναλάβει την φροντίδα των τέκνων τους, και, αφετέρου, για να επισημάνει ότι, στην υπό κρίση διαφορά, δεν τυγχάνει εφαρμογής η οδηγία 2010/18/EU του Συμβουλίου, της 8ης Μαρτίου 2010, σχετικά με την εφαρμογή της αναθεωρημένης συμφωνίας-πλαισίου για τη γονική άδεια που συνήφθη από τις οργανώσεις BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP και ETUC, και με την κατάργηση της οδηγίας 96/34/EK. Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η υπό κρίση υπόθεση δεν αποτελεί περίπτωση μετατροπής σύμβασης πλήρους απασχόλησης σε σύμβαση εργασίας μερικής απασχόλησης, και ως εκ τούτου, δεν τυγχάνει εφαρμογής η οδηγία 97/81/EK του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τη συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία μερικής απασχόλησης που συνήφθη από την UNICE, το CEEP και την CES.
- 10 Ωστόσο, σύμφωνα με το αιτούν δικαστήριο, με την ως άνω απόφαση δεν εξετάστηκε, και τούτο διότι δεν προβλήθηκε αντίστοιχος ισχυρισμός, κατά πόσον ο ισπανικός κανόνας δικαίου για την κοινωνική ασφάλιση εισάγει έμμεση διάκριση λόγω φύλου. Επιπλέον, δεν εξετάστηκαν, από στατιστικής απόψεως, οι ανά φύλο αιτήσεις μείωσης του ωραρίου εργασίας λόγω φροντίδας ανηλίκου.
- 11 Σύμφωνα με στατιστικά δεδομένα που παρέσχε το Tesorería General de la Seguridad Social (Γενικό Ταμείο Κοινωνικής Ασφαλίσεως, TGSS), από το 2020 έως το 2022, 224 513 άτομα τελούσαν αδιαλείπτως σε καθεστώς μερικής απασχόλησης κάνοντας χρήση της δυνατότητας που παρέχει η διάταξη του άρθρου 37, παράγραφος 6, του Texto refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores (κωδικοποιημένου κειμένου του νόμου για τον εργατικό κώδικα). Εξ αυτών, 22 110 είναι άνδρες (9,85 %) και 202 403 γυναίκες (90,15 %). Κατά το αιτούν δικαστήριο, το ζήτημα που εγείρεται είναι εάν ένας φαινομενικά ουδέτερος κανόνας δικαίου περί κοινωνικής ασφαλίσεως, που όμως επηρεάζει αρνητικώς τις γυναίκες σε πολύ μεγάλο ποσοστό, μπορεί να προκαλέσει έμμεση

διάκριση λόγω φύλου, δεδομένου ότι οι γυναίκες είναι αυτές που κατά κύριο λόγο κάνουν χρήση του δικαιώματος μείωσης του χρόνου εργασίας.

- 12 Κατά τα λοιπά, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, στις περιπτώσεις στις οποίες αναγνωρίζεται πλασματικά η βάση εισφορών πλήρους απασχόλησης [που, κατά τη χρονική στιγμή αναγνώρισης της μόνιμης ανικανότητας της εργαζομένης προς εργασία, το χρονικό διάστημα εκτεινόταν στα δύο πρώτα έτη της μείωσης του ωραρίου εργασίας λόγω φροντίδας ανηλίκου, και κατόπιν της τροποποίησης του άρθρου 237, παράγραφος 3, του texto refundido de la Ley General de la Seguridad Social (κωδικοποιημένου κειμένου του γενικού νόμου περί κοινωνικής ασφαλίσεως) από την Real Decreto-ley 2/2023 (πράξη νομοθετικού περιεχομένου 2/2023) ανήλθε σε τρία έτη], το κόστος της διαφοράς ανάμεσα στη σύνταξη που υπολογίζεται με μειωμένη βάση και σε αυτή που προκύπτει από την (πλασματική) βάση ποσοστού 100 % (δαπάνη που βαρύνει τον φορέα διαχείρισης κοινωνικής ασφαλίσεως) έχει, σύμφωνα με τον νόμο, χαρακτήρα δημόσιας παροχής ανταποδοτικού χαρακτήρα η οποία δεν επιβαρύνει τις επιχειρήσεις ή τα συνεργαζόμενα ταμεία αλληλοβοηθείας. Ούτε το ζήτημα αυτό εξετάστηκε στην απόφαση του Δικαστηρίου, της 16ης Ιουλίου 2019, Gómez-Limón Sánchez-Camacho (C-537/07, EU:C:2009:462).
- 13 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η παροχή αυτή ενδέχεται να μην εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 79/7 (άρθρο 3, παράγραφος 2) και τούτο διότι πρόκειται για οικογενειακό επίδομα. Εντούτοις, κρίνει ότι, ακόμη και εάν πρόκειται για οικογενειακό επίδομα, το μείζον είναι ο κίνδυνος που καλύπτεται από την προαναφερθείσα οδηγία, ήτοι το εργατικό ατύχημα. Συνεπώς, κατά την κρίση του, πρόκειται για μια δημόσια παροχή ανταποδοτικού χαρακτήρα η οποία καλύπτει τον προβλεπόμενο από την οδηγία 79/7 κίνδυνο. Μολονότι πρόκειται για έναν φαινομενικά ουδέτερο κανόνα δικαίου, με υποκείμενα πρόσωπα αμφότερων των φύλων, τα στατιστικά στοιχεία καταδεικνύουν ότι επηρεάζει δυσμενώς ένα συντριπτικό ποσοστό γυναικών: η παροχή είναι πολύ κατώτερη – στην υπό κρίση διαφορά, μειωμένη κατά 50 % – για τις γυναίκες που έχουν κάνει χρήση του δικαιώματος μείωσης του χρόνου εργασίας και δικαιούνται σύνταξη λόγω μόνιμης ανικανότητας προς εργασία εξαιτίας εργατικού ατυχήματος.
- 14 Ως εκ τούτου, [το αιτούν δικαστήριο] κρίνει αναγκαία, για την επίλυση της ενώπιον του διαφοράς, την υποβολή της παρούσας αίτησης προδικαστικής αποφάσεως.